
Väyläviraston lausuntopyyntö Aarnio-Pohjala tasoristeysten poistamista koskevasta ratasuunnitelmasta

TEKLTk 05.11.2024 § 101

Väylävirasto on laatinut ratalain (110/2007) mukaisen ratasuunnitelman Aarnio-Pohjalantie, tasoristeysten poisto, Sastamala. Väylävirasto pyytää Sastamalan kaupungin lausuntoa koskien Aarnio-Pohjalantien tasoristeysten poiston ratasuunnitelmaa. Lausunto pyydetään toimittamaan Väylävirastoon 22.11.2024 mennessä.

Väylävirasto pyytää Sastamalan kaupunkia

- antamaan lausuntonsa nähtävillä olevasta suunnitelmasta ja vastineensa suunnitelmaste tehtyihin muistutuksiin
- tarkistamaan, että ajantasaiset kaavat ja kaavamääräykset sisältyvät nähtävillä asetettavaan suunnitelma-aineistoon ja hyväksymisehdotuksessa luetellut kaavat ja niiden tiedot ovat oikeat. Tarvittaessa kuntaa pyydetään täydentämään kaavojen tiedot lausunnossaan.
- toimittamaan sähköisesti ne ratasuunnitelman käsittämälle alueelle vahvistetut tai hyväksytyt oikeusvaikutteiset kaavat, jotka eivät ole nähtävillä olevassa suunnitelma-aineistossa. Kaavat kaavamääräyksineen tulee toimittaa jokaisesta kaavasta erikseen, pelkkä kaavayhdistelmä ei ole riittävä.

Nähtävilläoloajan jälkeen Väylävirasto täydentää Sastamalan kaupungin lausuntopyyntöä muistutuksien osalta, jotta Sastamalan kaupunki voi lausunnossaan ottaa niihin kantaa. Muistutusmenettely on tarkoitettu suunnittelualueen kiinteistön omistajille ja muille asianosaisille sekä niille, joiden asumiseen, työntekoon tai muihin oloihin suunnitelma saattaa vaikuttaa. Muistutukset suunnitelmasta on toimitettava Väylävirastoon ennen nähtävillä oloajan päättymistä.

Väylävirasto pyytää, että Sastamalan kaupunki lausunnossaan ilmoittaa:

- Kunnan toimesta tehdyt vuorovaikuttamisen ja tiedoksiannon toimenpiteet (aloittamisesta ilmoittaminen tai kuuluttaminen sekä suunnitelman nähtävillä asettaminen - toteutustavat ja - ajankohdat)
- Toteuttaako laadittu suunnitelma (valtakunnallisen ja) alueellisen liikennejärjestelmäsuunnitelman tavoitteiden toteutumista kunnan alueella.
- Kunnan lausunnonannon ajankohtaa vastaava kaavatilanne vahvistettujen ja hyväksytyjen oikeusvaikutteisten yleiskaavojen, asemakaavojen ja ranta-asemakaavojen osalta, sekä ovatko kaavat yhdenmukaisia ratasuunnitelman kanssa. Jos kaavoitustilanteessa on tapahtunut muutoksia nähtävillä asetettavasta suunnitelmassa kuvattua, pyydetään kuntaa yksilöimään muuttuneet kaavat lausunnossaan.

- sisällyttääkö kunta ratasuunnitelman mukaiset rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamat rakentamisrajoitukset asemakaavaan tai ranta-asemakaavaan.
- onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin.
- onko kunnalla huomauttamista ratasuunnitelmaan sisältyviin pysyviin maa-ainesten sijoitusalueisiin, rakentamisen ajaksi varattaviin alueisiin tai yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

Väyläviraston lausuntopyynnön täydennys ratasuunnitelmasta tehdyillä muistutuksilla ei ehtinyt saapua esityslistan julkaisuajankohtaan mennessä. Lausuntoa täydennetään myöhemmin kaupungin vastineella tehtyihin muistutuksiin.

Vastaus lausuntopyyntöön

Ratasuunnitelman vuorovaikutuksen kutsu on ollut nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 4.- 13.6.2024 välisen ajan. Ratasuunnitelman kuulutus on ollut nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 24.9. – 24.10.2024.

Ratasuunnitelmassa on huomioitu valtakunnallisen liikennejärjestelmän tavoitteita seuraavasti:

- Liikenneverkon palvelutaso paranee
- Varmistetaan eri alueiden saavutettavuus kohtuullisessa ajassa.

Ratasuunnitelmassa on huomioitu alueellisen liikennejärjestelmän tavoitteita seuraavasti:

- Joukkoliikenteen (junaliikenne) sujuvoittaminen
- Elinympäristö turvallisemmaksi

Suunnitelman liitteenä olevat kaavat ja kaavaotteet ovat kyseisillä alueilla voimassa olevia, eikä ratasuunnitelman alueilla ole tällä hetkellä vireillä kaavamuutoksia tai uusia kaavoja. Voimassa olevat kaavat mahdollistavat suunnitelmien mukaiset muutokset. Liitemateriaaleissa on myös uusin kaavoituskatsaus ja kaavoitusohjelma.

Pohjalantietä sekä Riippiläntietä koskevat linjausten muutokset on huomioitu kaavoissa, joskin Riippiläntien osalta linjaus on kaavassa suunniteltua jyrkempi. Karkun osayleiskaavassa oleva linjaus on merkitty historialliseksi tielinjaukseksi ja sen kaarre on huomattavasti jyrkempi kuin suunnitteilla olevan linjauksen. Arkeologisessa ja kulttuuriympäristöselvityksessä historiallisen tielinjan, laidetien linjaus on asemoitu eri lailla.

Voidaan siis katsoa, että laidetien linjausta on selvitetty hankkeen yhteydessä ja suunniteltu linjaus on sen osalta toteutettavissa, kunhan säilyneiden historiallisten tielinjojen arvot huomioidaan. Suunniteltu Riippiläntien tielinjaus on Karkun osayleiskaavan tavoitteiden mukainen, vaikka sen linjaus ei ole yhtä jyrkkä kuin kaavakartalla. Karkun osayleiskaavassa on osoitettu tielinjauksen

yhteyteen myös ulkoilureitti, joka olisi hyvä huomioida suunnitelmassa.

Huomioitavaa suunnitelmassa on myös se, että reittiä käytetään paljon kevyen liikenteen osalta mm. pyöräilyreitteinä ja sen turvallisuus tulee huomioida. Pohjalantien osalta tielinjaus on erilainen eri yleiskaavoissa, jotka rajoittuvat Pohjalantien kohdalla rataa. Yleiskaavoissa on kuitenkin tutkittu kyseisiä linjauksia, joista Rautaveden länsirannan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan ohjeellinen/vaihtoehtoinen linjaus on yhteneväinen suunnitellun kanssa.

Lisäksi tulisi huomioida Karkun taajaman osayleiskaava kaavamääräyksineen. Esimerkiksi maisemallisesti arvokkailla peltoalueilla tulisi tielinjauksen suunnittelussa jättää mahdollisimman paljon yhtenäistä peltopinta-alaa.

Tulevan kaavoituksen osalta pidetään lähtökohtana ratasuunnitelmien mukaisten rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamien rakentamisrajoitteiden sisällyttämistä kaavaan, mutta kaavoituksen yhteydessä tarkastellaan jokaista kaavoitettavaa aluetta tapauskohtaisesti. Radan käyttöön vaikutuksia sisältävän kaavahankkeen yhteydessä kuullaan väyläviranomaista ja tarvittaessa neuvotellaan kaavaratkaisuista.

Sastamalan kaupungilla ei ole huomauttamista:

- ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin.
- ratasuunnitelmaan sisältyviin pysyviin maa-ainesten sijoitusalueisiin, rakentamisen ajaksi varattaviin alueisiin tai yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

Aarnion tasoristeyksen osalta todetaan lisäksi, että rataosuuden tulevissa kehittämishankkeissa tulee huomioida turvallisen kevyen liikenteen yhteyden toteuttaminen ko. alueelle.

Sastamalan kaupungin hallintosäännön 28 § mukaan lautakunnan tehtävänä on toimialallaan antaa kaupungin puolesta toimialaansa liittyvät toimielimeltä pyydytyt lausunnot.

Valmistelija	rakennuttajainsinööri Elias Tepsa, yhdyskuntatekniikan päällikkö Pasi Lähteenmäki
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää jättää asian pöydälle, koska Väyläviraston lausuntopyyynnön täydennys ratasuunnitelmasta tehdyillä muistutuksilla ei ehtinyt saapua ajoissa.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	yhdyskuntatekniikan päällikkö Pasi Lähteenmäki 050-351 2216

Väylävirasto on täydentänyt suunnitelmaa koskevaa lausuntopyyntöään 1.11.2024. Väylävirasto ilmoittaa, että on saanut 4 kappaletta muistutuksia, joista kaikki ovat Sastamalan kaupungin alueelta.

Väylävirasto pyytää kuntaa:

- toteamaan saatujen muistutusten määrän
- antamaan lausunnossaan perustellun vastineen saatuihin muistutuksiin

Lausunto pyydetään toimittamaan Väylävirastoon 20.12.2024 mennessä.

Saatujen muistutusten määräksi todetaan neljä kappaletta.

Vastineena muistutuksiin Sastamalan kaupunki esittää seuraavaa:

- muistutuksissa esiin tuodut asiat tulee ratkaista Väyläviraston ja kiinteistönomistajien välillä molempia osapuolia tyydyttävällä tavalla.

Lisäksi suunnitelmien edettyä itse lausuntoa on tarkistettu seuraavasti:

Vastaus lausuntopyyntöön

Ratasuunnitelman vuorovaikutuksen kutsu on ollut nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 4.- 13.6.2024 välisen ajan.

Ratasuunnitelman kuulutus on ollut nähtävillä kaupungin verkkosivuilla 24.9. – 24.10.2024.

Ratasuunnitelmassa on huomioitu valtakunnallisen liikennejärjestelmän tavoitteita seuraavasti:

- Liikenneverkon palvelutaso paranee
- Varmistetaan eri alueiden saavutettavuus kohtuullisessa ajassa.

Ratasuunnitelmassa on huomioitu alueellisen liikennejärjestelmän tavoitteita seuraavasti:

- Joukkoliikenteen (junaliikenne) sujuvoittaminen
- Elinympäristö turvallisemmaksi

Suunnitelman liitteenä olevat kaavat ja kaavaotteet ovat kyseisillä alueilla voimassa olevia, eikä ratasuunnitelman alueilla ole tällä hetkellä vireillä kaavamuutoksia tai uusia kaavoja. Voimassa olevat kaavat mahdollistavat suunnitelmien mukaiset muutokset.

Liitemateriaaleissa on myös uusin kaavoituskatsaus ja kaavoitusohjelma.

Pohjalantietä sekä Riippiläntietä koskevat linjausten muutokset on huomioitu kaavoissa, joskin Riippiläntien osalta linjaus on kaavassa suunniteltua jyrkempi. Karkun osayleiskaavassa oleva linjaus on

merkitty historialliseksi tielinjaukseksi ja sen kaarteet ovat jyrkempiä kuin suunnitteilla olevan linjauksen. Arkeologisessa ja kulttuuriympäristöselvityksessä historiallisen tielinjan, laidetien linjaus on asemoitu eri lailla.

Voidaan siis katsoa, että laidetien linjausta on selvitetty hankkeen yhteydessä ja suunniteltu linjaus on sen osalta toteutettavissa, kunhan säilyneiden historiallisten tielinjojen arvot huomioidaan. Suunniteltu Riippiläntien tielinjaus on Karkun osayleiskaavan tavoitteiden mukainen ja toteuttaa paremmin osayleiskaavaa kuin nykyinen linjaus, joka sijoittuu kaavassa täysin eri kohtaan. Vähäistä poikkeamaa osayleiskaavan tielinjauksesta perustellaan sillä, että tien kaarteet eivät voi olla yhtä jyrkkiä kuin kaavassa ja alikulun sijainti on valikoitunut teknisesti paremmalle kohtaan kuin kaavassa esitetty.

Karkun osayleiskaavassa on osoitettu tielinjauksen yhteyteen myös ulkoilureitti, joka olisi hyvä huomioida suunnitelmassa. Huomioitavaa suunnitelmassa on myös se, että reittiä käytetään paljon kevyen liikenteen osalta mm. pyöräilyreittinä ja sen turvallisuus tulee huomioida.

Suunnitelmassa on päädytty toteuttamaan yhteys Vuokkonielementille Sastamalantieltä koskien tasoristeyksen poistoa Riippiläntieltä. Karkun taajaman osayleiskasvassa on osoitettu sijainniltaan ohjeellinen, mutta yhteydeltään sitova kulkuyhteys. Maisemallisesti arvokkailla peltoalueilla tulisi tielinjauksen suunnittelussa jättää mahdollisimman paljon yhtenäistä peltopinta-alaa. Muutoin yhteyden järjestämisestä ei ole huomautettavaa.

Pohjalantien osalta tielinjaus on erilainen eri yleiskaavoissa, jotka rajoittuvat Pohjalantien kohdalla rataan. Yleiskaavoissa on kuitenkin tutkittu kyseisiä linjauksia, joista Rautaveden länsirannan oikeusvaikutteisen osayleiskaavan ohjeellinen/vaihtoehtoinen linjaus on yhteneväinen suunnitellun kanssa.

Tulevan kaavoituksen osalta pidetään lähtökohtana ratasuunnitelmien mukaisten rautatien suoja- ja näkemäalueiden aiheuttamien rakentamisrajoitteiden sisällyttämisestä kaavaan, mutta kaavoituksen yhteydessä tarkastellaan jokaista kaavoitettavaa aluetta tapauskohtaisesti. Radan käyttöön vaikutuksia sisältävän kaavahankkeen yhteydessä kuullaan väyläviranomaista ja tarvittaessa neuvotellaan kaavaratkaisuista.

Sastamalan kaupungilla ei ole huomauttamista:

- ratasuunnitelmaan sisältyviin siltoihin, tukimuureihin tai muihin merkittäviin rakenteisiin.
- ratasuunnitelmaan sisältyviin pysyviin maa-ainesten sijoitusalueisiin, rakentamisen ajaksi varattaviin alueisiin tai yksityisten teiden tekemiseen ja/tai käyttöön.

Aarnion tasoristeyksen osalta todetaan lisäksi, että rataosuuden tulevissa kehittämishankkeissa tulee huomioida turvallisen kevyen liikenteen yhteyden toteuttaminen ko. alueelle.

Sastamalan kaupungin hallintosäännön 28 § mukaan lautakunnan tehtävänä on toimialallaan antaa kaupungin puolesta toimialaansa liittyvät toimitelmiltä pyydytyt lausunnot.

Valmistelija	rakennuttajainsinööri Elias Tepsa, yhdyskuntatekniikan päällikkö Pasi Lähteenmäki
Esittelijä	Tekninen johtaja
Päätösehdotus	Tekninen lautakunta päättää antaa Aarnio-Pohjalantie tasoristeysten poistamista koskevasta ratasuunnitelmasta valmistelutekstistä ilmenevän lausunnon.
Päätös	Hyväksyttiin yksimielisesti.
Lisätietoja	yhdyskuntatekniikan päällikkö Pasi Lähteenmäki 050-351 2216